

ÇEKİRGE ZEHRA'NIN HARİKALARI

PEYAMİ SAFA
SERVER BEDİ

NOTLANDIRARAK YENİ HARFLERE AKTARAN
EROL ÜYEPAZARCI

“Zekâsı, güzelliği, şuhluğu, tatlılığı ve zarafetiyle
erkekleri teshir ederek birçok ocaklara incir diken,
zabitanın elinden en ince kadın desiseleriyle kurtulan
“Çekirge Zehra”nın canlı ve heyecanlı maceraları”

YAYIN NU: 1405

EDEBÎ ESERLER: 733

T.C. KÜLTÜR ve TURİZM BAKANLIĞI

SERTİFİKA NUMARASI: 16267

ISBN: 978-605-155-809-7

www.otuken.com.tr | otuken@otuken.com.tr

ÖTÜKEN NEŞRİYAT A.Ş.®

İstiklâl Cad. Ankara Han 65/3 • 34433 Beyoğlu-İstanbul

Tel: [0212] 251 03 50 • [0212] 293 88 71 - Faks: [0212] 251 00 12

Editör: Göktürk Ömer Çakır

Son Okuma: Samet Ocakdan

Kapak Tasarımı: Ceyhun Durmaz

Dizgi-Tertip: Ötüken

Kapak Baskısı: Karakış Basım

Baskı: İmak Ofset Basım Yayın San. ve Tic. Ltd. Şti.

Sertifika Numarası: 12531 Tel: [0212] 444 62 18

İstanbul - 2019

Kitabın bütün yayın hakları Ötüken Neşriyat A.Ş.'ye aittir. Yayınevinden yazılı izin alınmadan, kaynağın açıkça belirtildiği akademik çalışmalar ve tanıtım faaliyetleri haricinde, kısmen veya tamamen alıntı yapılamaz; hiçbir matbu ve dijital ortamda kopya edilemez, çoğaltılamaz ve yayımlanamaz.

İÇİNDEKİLER

Server Bedi'nin Kadın Polisiye Kahramanlarının En İlginci: ÇEKİRGE ZEHRA (Erol Üyepazarıcı)	7
Göztepe	11
O Gecedен	27
Bıçağı Sapla!	45
Mezarlıkta Hayalet	63
Denizde Bir Boğuşma	79
Altın Kupa.....	95
Dolap Deliğinden	111
İki Sıçrayış	129

Server Bedi'nin Kadın Polisiye Kahramanlarının En İlginç: ÇEKİRGE ZEHRA

Server Bedi'nin yarattığı polisiye kahramanlardan ikisi kadındır ve Cingöz Recai'nin paralelinde kahramanlardır. Aslında on-paralık öykü formatında, hikâyenin kahramanının kadın olması pek rastlanan bir durum değildir; örneğin II. Meşrutiyet'in ilanından sonraki yıllarda başta Nick Carter ve Nat Pinkerton olmak üzere onlarca polisiye kahramanın öyküleri dilimize çevrilmiştir ama bu kahramanların hepsi erkektir. Bunun tek istisnası Ethel King isimli bir kadın polis hafiyesidir. Ancak Nat Pinkerton'un üç yüze yakın öyküsü çevrilirken Ethel King'den yalnızca altı öykü tercüme edilmiştir. Arsène Lupin tiplemesiyle gündeme gelen ve o günlerde Sherlock Holmes ile beraber okuyucunun en çok ilgisini çeken hırsız - hafiye yahut anti-kahraman tiplemelerinde kadın kahramanlara ise hiç rastlanmaz. O bakımdan Server Bedi'nin iki kadın kahramanını, yazarımızın çok özgün, örneği Türk polisiye romanında değil dünya polisiyesinde de bulunmayan iki ilginç tip olarak kabul etmemiz gerekir. Bunlar *Çekirge Zehra* ve *Tilki Leman*'dir.

Bu iki kadın kahraman da sempatik iki hırsız ve dolandırıcıdır; eylemlerinde Cingöz Recai'yi anımsatan çizgiler vardır; ikisi de kendilerine yardım eden bir çete vasıtasıyla işlerini görürler, çete elemanları üzerinde de mutlak bir egemenlik kurmuşlardır.

Server Bedi, 1928 yılında Cingöz Recai'nin son maceralarını *Sherlock Holmes'e Karşı Cingöz Recai* dizisinde kaleme aldıktan sonra, *Çekirge Zehra* öykülerini yazmaya başlamıştır. Yayıncısı yine Gün Doğdu Matbaa ve Kitaphanesi'dir. Yazarımız öykü kitaplarının üstünde bu yeni kahramanının serüvenlerini şöyle tanımlar:

Zekâsı, güzelliği, şuhluğu, tatlılığı ve zarafetiyle erkekleri teshir ederek birçok ocaklara incir diken, zabıtanın elinden ince kadın desiseleriyle kurtulan "Çekirge Zehra"nın canlı ve heyecanlı maceraları...

Çekirge Zehra, yazarımızın anlatımıyla "42 kilo, ufak tefek ama çok güzel ve işveli bir kadındır, İngilizce ve Fransızca bilir; Paris ve Londra'da da hırsızlık ve dolandırıcılık yapmıştır. Kumral, elleri ayakları küçük, gayet güzel gözlü, tatlı, ince sesli..."dir.

En büyük yardımcısı Tıbbiye üçüncü sınıftan ayrılma Haluk'tur. Bu arada Cingöz Recai'deki serhafiyemiz Mehmet Rıza terfi ederek İstanbul Polis Müdür Muavini olunca onun yerine sertaharri memurluğuna atanan Selim, bu ele avuca sığmaz kadının peşine düşecektir.

Çekirge Zehra dizisinden sekiz novella yayımlanmıştır:

1-Göztepe Soygunu, 2-O Gecedен Sonra, 3-Bıçağı Sapla!, 4-Mezarlıkta Hayalet, 5-Denizde Bir Boğuşma, 6-Altın Kupa, 7-Dolap Deliğinden, 8-İki Sıçrayış.

Yeni sertaharri memuru Selim çok iyi bir dedektiftir; Çekirge Zehra'yı iyi analiz etmiştir; nasıl davranacağını iyi bilir, onu yakalamak için incelikli tuzaklar kurar ama kahramanımız ne yapar eder onun elinden kurtulur.

Örneğin hizmetçi olarak girdiği ve soyulmasına yardım ettiği evde; yalandan hırsızlar tarafından dövülüp hasta olmuş gibi yattığı odaya; onun Çekirge Zehra olduğunu anlayıp giren Selim'in başına su sürmesini atıp, onun bir anlık şaşkınlığından faydalanarak pencereden atlayıp kaçacak; hemen kendine gelen Selim'in bütün aramalarına karşın bulunamayacaktır. Çünkü Zehra, bahçeye atlar atlamaz, çevik bir kedi gibi büyük dut ağacına tırmanmış ve yaprakların arasına saklanmıştı. Gece yarısı ağaçtan inip bu kez gerçekten kaybolacaktır .

Bir başka zaman yabancı bir firmaya vezne memuru olarak girecek; hırsızlık yapacak, Selim tarafından yakalanacak; ama polis müdüriyetine arabayla giderken yaptığı ustaca bir blöfle yine paçayı kurtaracaktır .

Çekirge Zehra'nın en önemli numaralarından biri de kafesine düşürdüğü zengin erkeklerle evlenmesidir; ya düğün sırasında ya da evlendikten bir süre sonra onları soyar. Bu öykülerde en has adamı Haluk muhakkak akrabası olarak devreder. Bu arada Mısırlı Prens Nasır gibi çok zengin ama cimri sevgililerine karşı adamlarının yardımıyla zor kullanmaktan da çekinmez.

Çekirge Zehra gerektiğinde iş kadını gibi çalışıp soygunlarına devam eder; en ilginç öykülerinden biri olan *İki Sıçrayış*'ta karşımıza ünlü bir kadın terzi olarak çıkar; müşterilerinin takılarını çalıp yerlerine sahtelerini el çabukluğuyla koymaktadır. Selim'in bir arkadaşına da aynı numarayı yapınca Selim, terzinin Çekirge Zehra olduğunu anlar; karısının da yardımıyla bir plan yapar; tam yakalayacakken son anda durumu anlayan Zehra yine kendini kurtarır.

Yaynevimiz Ötügen Neşriyat, bu çok ilginç hırsız-hafiyenin bir kadın olarak daha da renklenen öykülerini; okuyucularımıza yayımlanmış sırasına riayet ederek ve 1928'de Arap harfleriyle neşredilmiş özgün ilk metinlerine sadık kalarak sunuyor. Bundan önceki Cingöz Recai öykülerinde olduğu gibi bugün için pek kullanılmayan sözcüklerin anlamları dipnotlarıyla ve-

rilmiş ve gerektiği zamanlar bazı bilgiler de yine dipnotlarıyla iletilmiştir. Önemli bir husus da özgün metindeki noktalama işaretlerine sadık kalınmış olmasıdır.

Okuyucularımızın rahmetli Peyami Safa'nın Server Bedi adıyla kaleme aldığı bu ilginç kahramanının öykülerinden eskilerin deyimleriyle “*mütelezziz*” olacaklarını yani zevk ve tat alacaklarını umuyoruz.

Etiler, Mart 2019

Erol Üyepazarcı

GÖZTEPE SOYGUNU

Muharriri:
Server Bedi

Sahip ve Naşiri:
“Gün Doğdu Matbaa ve Kitaphanesi”
İstanbul
1928

چلرله زهترانك خارقه لری
كوزنپه صو یغونی

بجیرزی :
سیرور بدیع

صاحب نئری :
« کون دوعدی » مطبعه دنا قاش

Göztepe’de bir köşk. Dört tarafı da bağlarla bahçelerle çevrili. Gece yarısından sonra saat tam üçü on geçiyor. Köşkün bütün lambaları söndü. Hava zifiri karanlık. Bir tek yıldız yok. Rüzgârın hırçın esişine bakılırsa havada bir fırtına hazırlığı var.

Civarda bütün sesler kesilmiş. Yalnız uzaktan acı acı tren düdükları ve köpek ulumaları geliyor.

Köşkün arka tarafında, büyük ve تنها yoldan ayrılan duvarın dibinde beş siyah gölge, paltolarının yakasını kaldırmış bekliyorlar.

Bir tanesi:

-Omuz vereyim! dedi.

Öteki itiraz etti:

-Hayır, olmaz, hacet yok. Sen bana şuradan ağır bir taş bul.

Adamlardan bir tanesi yere eğilerek yolun kenarında aradığı taşı buldu ve arkadaşına getirdi:

-Al! dedi.

Taşı alan adam, elinde tuttuğu bir ipin ucuna bağladı. Sonra biraz geriye çekildi, taşı havaya atarak, köşkün bahçesi içinde bulunan bir ağacın duvardan dışarıya taşan kalın bir dalı üstüne ipi geçirdi. Nihayet iple beraber dalı kuvvetle aşağıya çekti ve bir ucuna tutundu. Gerilmiş dal, adamlarla beraber yukarıya kalktı. Böylece o adam duvarın üstüne atlayabilmişti. Başını aşağıya eğerek hafifçe arkadaşlarına seslendi:

-Siz küçük tahta kapıya geliniz. Ben size şimdi kapıyı içeriden açarım.

Yolda kalan dört kişi, köşkün bağına açılan tek kanatlı küçük bir tahta kapının önüne gelerek beklediler. Biraz

sonra içeriden kapının sürgüsü çekildi. Kanat açıldı ve hepsi bağa girdiler.

Hepsi birden derhal yüzükoyun yere eğilmişlerdi. Üzüm dalları arasında gizlene gizlene köşke doğru yürümeye başladılar.

Bir tanesi sordu:

-Mahmut, bahçıvan ne tarafta yatıyor?

-Korkma... Onlar uşak dairesindeler hep.

Mahmut denilen adam önde yürüyor:

-Bu taraftan gelin! diyerek ötekilere yol gösteriyordu.

Beş kişi, köşkün tren tarafındaki mermer merdivenli camlı kapısına kadar geldiler.

Süratle merdivenleri çıktılar ve camın hizasına kadar eğildiler.

Mahmut denilen adam kapının topuzunu çevirdi ve camlı kanat açıldı. Hepsi birden içeriye girdiler. Köşkün içi zifiri karanlıktı.

Mahmut elektrik cep fenerini yaktı ve büyük bir sofadan geçtiler. On beş adım kadar yürüdükten sonra bir oda kapısı önünde durdular. Mahmut tereddüt etmeden kapıyı açtı ve odaya girdiler. Burası bir hizmetçi odasıydı ve karoyolada güzel ve taze bir hizmetçi yatıyordu. Ayak seslerini duyunca yatağında birdenbire doğruldu.

Beş kişi kızın etrafını sardılar. Hizmetçi bağırmamıştı. Adamlardan bir tanesi evvelce hazırladığı kalın bir iple hizmetçiye bağlarken öteki de ağzını bezle tıkıyordu. Hizmetçiye yatırdılar. Hırsızların elebaşısı, cebinden bir şişe ile bir pamuk çıkardı, şişedeki ilacı pamuğa dökerek hizmetçinin burnuna tuttu. Uyutucu maddeyi teneffüs eden¹ hizmetçi bayılmıştı. Boğulmasın diye ağzından tıkacı çıkardılar.

Hırsızlar derhal odadan çıktılar. Mahmut, sofada, cep fenerinin ışığında, sigara paketinin arkasına çizilen bir plana bakarak sağ tarafta bir merdiven gösterdi:

¹ Nefesiyle içine çeken.

-Bu taraftan çıkacağız! dedi.

Merdivenleri çıktılar, ikinci kata geldiler. Bütün bu hadiseler esnasında hiçbir gürültü, bir çıt bile çıkmamıştı.

Mahmut yine sigara paketinin arkasındaki plana bakarak arkadaşlarına:

-Şu oda! dedi.

Hepsi birden odaya girdiler. Odada kimseler yoktu. Sol tarafta küçük maundan, zarif bir dolap duruyordu. Mahmut bu dolabın önünde diz çöktü, cebinden bir anahtar çıkararak kapağını açtı ve içinden yedi kutu mücevher alarak ayağa kalktı:

-Haydi! diye fısıldadı.

Hep birden dışarı çıktılar, merdivenleri indiler, o sofadan geçtiler ve yine camlı kapıdan bahçeye fırladılar.

Bahçede hiç konuşmamışlardı. Küçük tahta kapıdan arka yola çıkınca hepsi rahat nefes aldılar. Bir tanesi, elektrik fenerinin ışığında saatine baktı:

-On dakika bile sürmedi, dedi.

Mahmut, gururla omuzlarını kaldırarak:

-Ben hepinize söylemişim! cevabını verdi.

Bir tanesi:

-Anahtar da uydu! dedi.

-Uymayıp da ne yapacak? Dolabın kendi anahtarı.

-Kendi anahtarı mı?

-Elbette... Biz onu ne zorluklarla ele geçirdik!

Beş serseri böylece, hafif sesle konuşa konuşa yolun karanlıklarında kayboldular.

-2-

Hırsızlar tarafından uyutulan hizmetçi, yarım saat kadar karanlık odada baygın yattıktan sonra birdenbire silkinerek uyanmış, etrafına bakınmış, sonra avazı çıktığı kadar bağırmağa başlamıştı:

-İmdat! İmdat! Koşunuz! İmdat yetişiniz! Beni öldürdüler! Koşunuz!

Hizmetçinin bu haykırışları evvela sağır gecede boş boşuna çınlamıştı. Sesinin duyulmadığını anlayan kız, bu sefer daha canhıraş² bir feryatla haykırdı:

-Aman! Aman! İmdat imdat! Yetişiniz! Yetişiniz! İmdat! İmdat! İmdat!

Bu ikinci haykırış üzerine uşak dairesindeki aşçı, uşak, bahçıvan yataklarından fırladılar, silahlarını alarak köşke doğru koşular.

Köşkün en üst katında yatan hanımefendiyle, beşinci odada yatan hususi hizmetçisi de:

-Ne oluyor? diyerek odadan dışarıya uğramışlardı.

Aşağıya indiler. Bahçe kapısına gelen uşaklara da kapıyı açarak hep birden hizmetçinin odasına girdiler.

Lambalar yakıldı. Hizmetçi kız, kollarını yukarıya kaldırmış, gözleri dışarıya uğramış:

-Yetişin! diye bağırmaya devam ediyordu.

Hanımefendi, hizmetçiler kızın başına üşüştüler. Uşaklar biraz geride duruyorlardı. Hastanın başına su serpildi, limon koklatıldı.

Hanımefendi, yerde ipler, pamuk, bez parçası görünce, etrafındakilere pürtelaş³ bağırırdı:

-Ayol... Bir şeyler olmuş... Kız kendini öldürmeye mi kalktı, ne oldu?

Hizmetçi gözlerini açınca hanımefendi sordu:

-Ne oldu? Kız... Perran... Ne oldu?.. Söyle... Söyle ayol!

Hizmetçi ağlıyor, çırpınıyor, hanımın suallerine cevap vermiyordu. Birden ağzını açarak yatağın içine kustu.

Hiç kimse vaziyeti kavrayamıyor, hanımefendi hâlâ:

-Eyvah, kız galiba kendini zehirlemiş... Doktor çağıra-

² Yürek parçalayan.

³ Telaş içinde.